

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

te veel aan de Amerikaanse, puriteinse mentaliteit?

Inhoudelijk heb ik moeite met het zo centraal stellen van het ontrouwgebeuren, zonder dat dit vanaf het begin gedefi-

nieerd wordt als manifestatie van problematische kanten in de partnerrelatie.

Han Blankstein

ONDANKS DE LIEFDE. HOE OVERLEEF JE EEN LIEFDESAFFAIRE?

Maureen Luyens en Alfons Vansteenwegen (2003). Tielt: Lannoo, pp. 199, ISBN 90-209-5382-6, € 16.95

Het boek van Luyens en Vansteenwegen heeft hetzelfde thema - ontrouw in de partnerrelatie - als het hierboven besproken boek, maar is in twee opzichten contrasterend. Is het boek van Weeks e.a. vooral bestemd voor therapeuten, dit boek is primair bedoeld voor partners zelf die geconfronteerd worden met een derde in hun relatie. Maar er is ook een contrast in benadering. Is het de Europese kijk na die van Amerikaanse therapeuten?

Enkele jaren terug beschreven Luyens en Vansteenwegen (1999) een eigen vijf-fasemodel bij relaties met derden in *Systeemtherapie*. Toen was hun bedoeling vooral de hulpverleners handvatten aan te reiken bij de begeleiding van individuen of echtparen bij wie een relatie met een derde in het spel is. Hiermee bedoelen ze niet het eenmalige 'slipper-tje', een prostitueebezoek of een puur emotionele verliefdheid die iemand in zichzelf beleeft, maar een belangrijke, gevoelsmatige, intieme en seksuele relatie van een zekere duur van een van de partners (binnen een samenleefrelatie) met

een derde waarin heel wat tijd wordt geïnvesteerd. Nu wordt dit verhaal overgedaan, maar dan in boekvorm en voor het grote publiek. Dat beide auteurs zich niet voor het eerst aan dit onderwerp wagen, daarvan getuigen hun talrijke andere boeken over relaties: *Liefde is een werkwoord*, *Liever vrijen*, *Liefde vraagt tijd* en *Liefde na verschil*. Toch verschilt dit boek wezenlijk van de andere. Niet de partnerrelatie staat centraal, zoals in de vorige boeken, maar de relatie met de derde.

Het boek is opgebouwd uit twee delen. Het eerste deel definieert en informeert over relaties met derden. Verschillende vormen van ontrouw worden opgesomd en recent onderzoek wordt kritisch aangehaald. Enkele feiten: een op de vier mannen en een op de acht vrouwen heeft binnen het huwelijk ooit seksuele omgang met iemand anders dan de eigen partner. Dit genderverschil neemt echter in meer recent onderzoek af. In het jaar 2000 is 5% van de bevolking in Nederland en België vreemdgegaan. Slechts 15% van degenen die hun partner voor een derde verlaten, blijkt achteraf ook met die derde gehuwd te zijn of samen te leven. Verder blijkt een relatie met een derde zeer ingrijpend voor beide partners. Een verzwakt zelfbeeld, geschokt zelfvertrouwen en verlies aan verbondenheid worden vaak door de

vaste partner vermeld. Iets wat de meerderheid van de therapeuten (85%) ook beaamt. Mogelijke motieven voor het vreemdgaan en het aanvaarden daarvan door de partner komen verder uitgebreid en aan de hand van klinische vignetten aan bod. Deze motieven zoeken de auteurs vooral in de relatie, in de derde en in de persoon zelf.

In deel twee onderscheiden de auteurs de - inmiddels zeven - fasen in het verloop van affaires: het ontstaan, het vermoeden en de ontkenning, de ontdekking, de uitbarsting en de ondoordachte beslissingen, het maken van keuzes, de impasse, het stoppen van de affaire en ten slotte de verwerking. De impasse en het stoppen van de relatie krijgen in het huidige model duidelijk extra aandacht en dus een afzonderlijke plaats. In elke fase worstelen de partners op een heel verschillende manier met hun vragen, angsten en verlangens. Wat immers te doen met een verliefdheid? Zal ik mijn relatie opbiechten of niet? Zouden we niet beter eventjes uit elkaar gaan? De auteurs schetsen op een heldere manier de specifieke problemen en de eigen oplossingen van elke fase. Ze zijn hierbij niet bang om duidelijke adviezen te geven (niet over de mogelijke uitkomst maar over het proces om er te geraken), zoals 'Stel in een crisis de beslissingen uit, temporiseren is de boodschap' en 'Zwijgen kan in de fase van de verwerking belangrijker zijn dan praten'. In dit tweede deel zit de kracht van dit boek. Het helpt alle betrokken partijen de ambivalente gevoelens bij een relatie met een

derde een plaats te geven, als het ware te normaliseren. Het brengt de realiteit terug en laat tegelijkertijd verschillende 'realiteiten' toe. Het laat nadenken, ontmijnt en ondersteunt. De herkenbaarheid van de vele gevalsbeschrijvingen draagt hier toe zeker bij, evenals de korte, afzonderlijke discussies tussen beide auteurs, meestal met een open einde. Maar vooral de niet-beschuldigende toon, het toelaten en zelfs stimuleren van de eigen ambivalentie of 'andere dan de partner'-gevoelens, het leren omgaan met de onzekerheid en het tegelijkertijd duidelijke handvatten aanreiken, maken dit boek waardevol.

Dit boek mist duidelijk zijn doelstelling niet. Het is zeer herkenbaar voor iedereen die worstelt met een relatie met een derde. Het informeert, nuanceert, ondersteunt en adviseert beide partners om dit proces zo goed mogelijk door te komen, ongeacht de uitkomst ervan. Dit werd me trouwens meermaals bevestigd door cliënten. Het is bovendien vlot leesbaar en didactisch opgebouwd. Naast de goede bruikbaarheid van dit boek als bibliotherapie voor onze cliënten, kunnen partnerrelatietherapeuten er nuttige informatie en inspiratie uit putten.

Gilbert Lemmens

Literatuur

- Luyens, M. en Vansteenwegen, A. (1999). Therapeutische interventies bij problemen met relaties met derden: een fasenmodel. *Systeemtherapie* 11(3), 138-154.